

KORRALDUS

17. september 2020 nr 322

**Alkohoolse joogi jaemüügi õiguse peatamine
ajavahemikus kella 00.00 kuni 10.00**

Alkoholiseaduse § 36 lõike 1 punkti 1 alusel ja arvestades sama paragrahvi lõikes 2 sätestatud:

1. Avaliku korra tagamise huvides peatada riigis tervikuna alkohoolse joogi jaemüügi õigus müügikohas, kus on lubatud alkoholi jaemüük kohapeal tarbimiseks, ajavahemikus kella 00.00 kuni 10.00.
2. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumil toimetada majandustegevuse registri kaudu korraldus viivitamata kätte alkoholi jaemüügiga tegelevatele isikutele.
3. Alkoholiseaduse § 49 lõike 4 kohaselt teostab riiklikku järelevalvet alkohoolse joogi jaemüügiga seonduvate nõuete täitmise ning alkohoolse joogi tarbimise piirangute järgimise üle oma haldusterritooriumil valla- või linnavalitsus.
4. Korraldus jõustub allakirjutamisel. Punktis 1 nimetatud piirang jõustub 25. septembril 2020. a ja kehtib kuni 24. oktoobrini 2020. a (kaasa arvatud).
5. Korraldus avaldada Riigi Teatajas ja veebilehel kriis.ee. Massiteabevahendite valdajatel avaldada korraldus viivitamata.

Korraldusega kehtestatakse inimeste elu ja tervise ning ülekaaluka avaliku huvi kaitseks COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 leviku tõkestamiseks ettevõtlusvabaduse piirang. Korraldusega peatatakse avaliku korra tagamise huvides riigis tervikuna alkohoolse joogi jaemüügi õigus müügikohtades, kus on lubatud alkoholi jaemüük kohapeal tarbimiseks, ajavahemikus kella 00.00 kuni 10.00. Piirangu eesmärk on ennetada ja tõkestada COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 levikut.

COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 leviku kiirenemine ning laienemine Eestis ja maailmas tervikuna on näidanud, et oht viiruse üleriigiliseks levikuks on kasvanud. Terviseameti andmete põhjal on 17. septembri 2020. a seisuga viimase 14 päeva haigestumus 100 000 elaniku kohta 25,36. Võrdluseks, 1. augustil 2020. a oli sama näitaja 4,4 ja 15. augustil 2020. a 8,4. Nakkuse leviku hüppelise tõusu on põhjustanud eelkõige Tartu ja Ida-Viru maakonnas alkoholi müügiga tegelevatest toitlustuskohtadest alguse saanud nakkuskolded. Praegu ei ole uusi nakkusjuhte viimase 14 päeva jooksul registreeritud vaid Järva, Valga, Põlva ja Hiiu maakonnas. Peale selle on viimase 14 päeva jooksul lisandunud 31 haigestunud isikut, kelle elukohta ei ole veel kohaliku omavalitsuse üksuse täpsusega määratud.

Alkoholi tarbimisele suunatud piirangud on põhjendatud, kuna alkoholi tarbimine nõrgendab inimese immuunsüsteemi ja seega organismi vastupanuvõimet nakkushaigustele. Suurtes

kogustes alkoholi tarbimine suurendab ägeda respiratoorse distressi sündroomi (ARDS) riski, mis on COVID-19 üks raskemaid tüsistusi. Lisaks muudab alkoholi tarvitamine inimese käitumist, sealhulgas vähendades ohutaju, soodustades riskikäitumist, ning suurendab viiruse leviku ennetamiseks ette nähtud käitumisjuhiste järgimata jätmise tõenäosust. Samuti pikendab jaemüük kohapeal tarbimiseks siseruumides viibimise aega. Eeltoodu tingib omakorda teiste inimeste nakatamise riski suurenemise, muu hulgas ja eelkõige kohtades, kus isikud viibivad pikemat aega. Seega on põhjendatud, et eriolukorra ajal alates 17. märtsist 2020. a ja selle järel kehtestatud piirang kehtestatakse uuesti üle riigi müügikohtades, kus on lubatud alkoholi jaemüük kohapeal tarbimiseks.

Alkohoolse joogi kättesaadavuse vähendamise eesmärki ei ole võimalik saavutada tõhusalt muul viisil. Ei ole vahendit, mis piiraks küll samavõrd alkohoolse joogi kättesaadavust ning vähendaks selle siseruumides tarbimisest lähtuvat ohtu viiruse levikuks, kuid piiraks vähem ettevõtjate õigusi. Arvestades nakkuse praegust levikut, haigete ja nende lähikontaktsete tõendatud viibimist meelelahutusteenuse osutamise kohtades ja toitlustusettevõtetes, kus on võimalik osta kohapeal tarbimiseks alkoholi, ning sellisest käitumisest lähtuvaid nakkuskoldeid, mis on levinud muu hulgas töökollektiividesse, on haiguse jätkuvat levikut pidurdava meetmena kõige tõhusam kehtestada piirang kogu riigis tervikuna, mitte üksiku kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil.

Piirang on arvestades eelnimetatud ja praegust olukorda vajalik ja proportsionaalne. Eesti Vabariigi põhiseaduse (edaspidi *PS*) § 11 kohaselt tohib õigusi ja vabadusi piirata ainult kooskõlas *PS*-ga. Need piirangud peavad olema demokraatlikus ühiskonnas vajalikud ega tohi moonutada piiratavate õiguste ja vabaduste olemust. Proportsionaalsuse põhimõtte tuleneb *PS* § 11 lausest 2, mille kohaselt õiguste ja vabaduste piirangud peavad olema demokraatlikus ühiskonnas vajalikud. Praegusel juhul on piirangu seadmine üldistes huvides ja see seatakse üle riigi, mis tähendab, et kõik ettevõtjad ja üksikisikud, keda piirangu kehtestamine puudutab, on samasuguses olukorras ning kedagi ei kohelda erinevalt.

Haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) § 61 lõike 1 kohaselt kehtib haldusakt adressaadile teatavaks tegemisest või kättetoimetamisest alates, kui haldusaktis ei ole ette nähtud hilisemat kehtima hakkamist. Seetõttu on korralduses ette nähtud kohustus Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile toimetada korraldus adressaatidele kätte. Kuna alkoholi jaemüügiga tegelevad ettevõtjad on registreeritud majandustegevuse registris, siis on võimalik seda kanalit kasutada korralduse kättetoimetamiseks. Vastavalt *HMS* § 27 lõike 2 punktile 3 loetakse elektrooniliselt kättesaadavaks tehtud või edastatud dokument kättetoimetatuks, kui dokument või teade dokumendi kättesaadavaks tegemise kohta on edastatud äriühingu äriregistrisse kantud elektronposti aadressil. Alkoholiseaduse § 36 lõike 2 kohaselt tuleb alkohoolse joogi jaemüügi õiguse peatamisel riigis, maakonnas või kohaliku omavalitsuse haldusterritooriumil tervikuna teavitada alkohoolse joogi jaemüügi õigust omavat isikut sellest viivitamata massiteabevahendite kaudu. Seetõttu nähakse korraldusega ette ka kohustus massiteabevahendite valdajatele avaldada korraldus viivitamata.

Korraldus jõustub allakirjutamisel erisusega, et alkoholi jaemüügi piirang jõustub 25. septembril 2020. a, mis võimaldab mõjutatud isikutele minimaalselt vajaliku aja oma tegevuse ümberkorraldamiseks ja korralduse nõuetekohaseks täitmiseks.

COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 leviku tõkestamise meetme nõuetekohaselt täitmata jätmisel rakendatakse korrakaitseaduse § 28 lõikes 2 või 3 nimetatud haldussunnivahendeid. Sunniraha suurus on korrakaitseaduse § 23 lõike 4 kohaselt 9600

eurot. Sunniraha, mille eesmärk on kohustada korralduses kehtestatud piiranguid järgima ning ära hoida viiruse levikut, võib määrata korduvalt.

Korraldust saab vaidlustada, esitades haldusmenetluse seaduses ette nähtud korras vaide Vabariigi Valitsusele 30 päeva jooksul arvates päevast, millal korraldusest teada saadi või oleks pidanud teada saama. Samuti saab korraldust vaidlustada, esitades halduskohtule kaebuse halduskohtumenetluse seadustikus ette nähtud korras 30 päeva jooksul arvates korralduse teatavaks tegemisest.

Jüri Ratas
Peaminister

Taimar Peterkop
Riigisekretär